

ju.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: Ju.L6@regeringskansliet.se

Remissyttrande angående Stärkt insyn i politiska processer (SOU 2025:52)

Er ref: Ju2025/01117

Svensk Handel som är en bransch- och arbetsgivarorganisation för små och stora företag inom parti-, detalj- och e-handeln med cirka 260 000 medarbetare får med anledning av remissen anföra följande:

Svensk Handels synpunkter på utredningens förslag

Svensk Handel representerar ett stort antal företag inom den, sett till antalet sysselsatta, största branschen i näringslivet. Eftersom 12 procent av de yrkesverksamma arbetar i handeln och handeln står för 11 procent av BNP och 14 procent av skatteintäkterna påverkas såväl svensk ekonomi som arbetsmarknad av hur det går för handeln.

Det svenska samhället och det svenska politiska beslutsfattandet vilar i hög grad av kontakter mellan beslutsfattare och intressenter – och det med all rätt. Likaledes intresserade och öppna politiker och intresseorganisationer borgar för kunskapsutbyten och en vital diskussion i vårt samhälle.

Svensk Handel är därför övertygade om att utövandet av politiskt beslutsfattande i en representativ demokrati får högre kvalitet om det grundar sig på kunskap och medvetenhet om såväl medborgerlig opinion som åsikter och fakta från påverkade organisationer och civilsamhälle.

En lagstiftning av den omfattning som presenteras i aktuell utredning riskerar att erodera kontakterna mellan lagstiftare och intressenter i form av organisationer och civilsamhälle. Detta då de mycket långtgående kraven på såväl registrering som dokumentering som presenteras i utredningen. I denna utformning riskerar lagstiftningen att bli ett hinder för relevanta utbyten av kunskap, åsikter och fakta mellan folkvalda och intressenter i form av civilsamhälle och

organisationer. Kontakt mellan politiker och organisationer sällan inriktad på en särskild fråga vilket skulle göra det nästintill omöjligt att följa den typ av inrapportering som föreslås. Inte heller bedömningar kring kostnader förefaller möjliga. Med detta kan det ifrågasättas om förslaget är proportionerligt givet vad man vill uppnå.

Likt Svenskt Näringsliv påminner vi om att frågan om att införa ett lobbyregister har varit föremål för utredningar tidigare. I 2014 års Demokratiutredning prövades frågan. Utredningen stannade för att ett register inte är önskvärt. Det ansågs inte lämpligt varken ur ett demokratiskt hänseende eller realistiskt ur ett juridiskt perspektiv. Vidare ansåg utredningen att en obligatorisk registrering inte var förenlig med våra grundlagar eftersom det skulle kunna betyda en inskränkning av yttrandefriheten.

Det finns också risk att det uppstår en svårtolkad gråzon, som idag ligger utanför delikatessjävsbestämmelser, där beslutsfattare också, genom olika engagemang, är företrädare för andra intressen såsom idrottsklubbar, bostadsrättsföreningar, näringsverksamhet, samfund, etc.

Av ovanstående anledningar avstyrker Svensk Handel förslaget till lag om insyn i kommunikation med syfte att påverka politiska beslut. I det fall att en presenterad lagstiftning ändå införs förordar vi att ansvaret och skyldigheten att dokumentera och rapportera kontakter mellan beslutsfattare och civilsamhället läggs hos mottagaren. Svensk Handel har inget att invända mot förslaget till lag om ändring i lagen (2018:90) om insyn i finansiering av partier.

Svensk Handel är en del av Svenskt Näringsliv och hänvisar också till insänt remissvar därifrån.

SVENSK HANDEL

Martin Kits
Chef Näringspolitik och opinionsbildning

Henrik Ekelund
Policy- och planeringsansvarig